

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES

ВИПУСК 86. ТОМ 2
ISSUE 86. VOLUME 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 5 від 29.05.2025 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 86. Том 2. – 338 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантук М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Боровик Л.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука); **Волошин С.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галік В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гук О.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа в Коніні, Польща); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Кекош О.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко Л.М.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Мартинів Л.І.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантук Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначикова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (А1 – Освітні науки, А2 – Дошкільна освіта, А3 – Початкова освіта, А4 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), А5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), А6 – Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (В11 – Філологія (за спеціалізаціями)) та у галузі культури і мистецтва (В2 – Дизайн, В3 – Декоративне мистецтво та ремесла, В4 – Образотворче мистецтво та реставрація, В5 – Музичне мистецтво, В6 – Перформативні мистецтва, В12 – Культурологія та музеєзнавство, В14 – Організація соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (В9 – Історія та археологія).

Реєстрація суб'єкта «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1190 від 11.04.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04753.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, німецька, французька, болгарська, румунська.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025

© Пантук М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2025

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 5 from 29.05.2025)

Humanities science current issues / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2025. – Issue 86. Volume 2. – 338 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andriyev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Borovyk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities); **S. Voloshyn** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Huk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomrya** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Kekosh** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazurko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Martyniv** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiy** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustymenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (A1 – Education Sciences, A2 – Pre-School Education, A3 – Primary Education, A4 – Secondary Education (with subject specializations), A5 – Vocational Education (with specializations), A6 – Special Education (with specializations)).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (B11 – Philology (with specializations)) and culture and arts (B2 – Design, B3 – Decorative Arts and Crafts, B4 – Fine Arts and Restoration, B5 – Musical Arts, B6 – Performing Arts, B12 – Cultural Studies and Museum Studies, B14 – Organization of Sociocultural Activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (B9 – History and Archeology).

Registration of Print media entity «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers»: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine № 1190 as of 11.04.2024. Media ID: R30-04753.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Distribution languages: Ukrainian, English, Polish, German, French, Bulgarian, Romanian.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2025
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2025

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Орест КОВЧ, Віктор ШОСТАК КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА І УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ.....	4
Яна КОНДРАТЮК, Віктор ШОСТАК, Наталія СТОЛЯРЧУК РЕЛІГІЯ В КУЛЬТУРІ АМЕРИКИ: РОЛЬ РЕЛІГІЙНИХ ТРАДИЦІЙ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ.....	10
Elmin MAMMADLI CAUCASIAN ALBANIA AND KINGDOM OF IBERIA IN THE INTERNATIONAL RELATIONS SYSTEM (I–III CENTURIES).....	18
Наталія МАРЦІНКО ХАРКІВСЬКА ОПЕРАЦІЯ 1942 РОКУ: ІСТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	25

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Ю КЕ ПІДХОДИ ДО МЕДИТАТИВНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ І НАУКОВІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ.....	31
Ірина КОНОВАЛОВА, Артем ЛОШКОВ КОНТЕКСТИ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ПОНЯТТЯ «ПОЕТИКА» В ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ МУЗИКОЛОГІЇ.....	38
Мар'ян КОРОЛЬ ТЕХНІКИ DIRECT CARVING I NON-FINITO НА СКУЛЬПТУРНИХ СИМПОЗІУМАХ: ФОРМОТВОРЧІ СТРАТЕГІЇ.....	45
Олексій КОРЯКІН ВІДНОВЛЕННЯ ЗВУКОЗАПИСІВ ЯК РЕІНТЕРПРЕТАЦІЯ МУЗИКИ.....	54
Олег КРАВЧЕНКО ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ РЕКЛАМНОГО ОБРАЗУ.....	60
Оксана КРУТОВА ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ В ДИЗАЙНІ ОСВІТНЬОГО ПРОДУКТУ: ПОТЕНЦІАЛ ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ КОРИСТУВАЧА.....	67
Марія КУЗІВ, Жанна КАРТАШОВА РОЛЬ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	73
Надія КУКУРУЗА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МОВОЗНАВСТВА І ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА З ПРАКТИКАМИ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА В КУЛЬТУРІ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ ХХ СТОРІЧЧЯ.....	80
Олена КУРЦЕВА ЕКЛЕКТИКА УКРАЇНСЬКОГО ОРНАМЕНТУ В ДИЗАЙНІ ОСВІТНІХ САЙТІВ УКРАЇНИ.....	87
Андрій ЛЕБЕДЬ МІСТЕРІЯ, РИТУАЛ, ВИСТАВА: ПЕРФОРМАНС ЯК НЕОСАКРАЛЬНИЙ АКТ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ.....	92
Олена ЛЕСНІК, Олена МАРГІНА, Світлана ІРИГІНА ВЗАЄМОДІЯ НАРОДНОЇ МУЗИКИ З КЛАСИЧНОЮ ТРАДИЦІЄЮ В УКРАЇНІ: СИНТЕЗ ФОЛЬКЛОРУ ТА АКАДЕМІЧНОЇ МУЗИКИ В ВОКАЛЬНО-ХОРОВОМУ МИСТЕЦТВІ.....	97
Алла ЛІСОГОР, Тетяна ШТАЙНЕР, Юлія СИЛЕНКО ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ДИЗАЙНУ.....	102

Кеянь ЛЯН, Вікторія МУЛКОХАЙНЕН, Владислав МИЛЕНЬКИЙ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У СТВОРЕННІ ІНТЕРАКТИВНОГО МИСТЕЦТВА.....	108
Максим ЛЯПЧЕНКО «СЕМПЛІНГ» ЯК КУЛЬТУРНИЙ КОД: ТРАНСФОРМАЦІЯ МУЗИЧНИХ СМИСЛІВ У ЦИФРОВУ ДОБУ НА ПРИКЛАДІ GOTYE ТА DOESHII.....	117
Іван МАРЧЕНКО ТРАНСМЕДІАЦІЯ В АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МИСТЕЦТВАХ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ, ІСТОРІОГРАФІЯ ТА АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРАКТИК.....	123
Людмила МЕЛЬНИЧУК ІНТЕРЬЄРНИЙ ЖАНР В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ. ХАРКІВСЬКІ ХУДОЖНИКИ П. ЛЕВЧЕНКО І К. ПИНЄСВ.....	130
Чжан МІНЬ КОМПОЗИТОР ШИ ГУАННАНЬ ТА ЙОГО ОПЕРА «СКОРБОТА ЗА ПОМЕРЛИМИ» В КОНТЕКСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА КИТАЮ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	137
Анатолій МОРОЗ ВПЛИВ ПРОДУКЦІЇ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ НА ВІДНОВЛЕННЯ ПОНІВЕЧЕНИХ КУЛЬТУРНИХ ОСЕРЕДКІВ УКРАЇНИ.....	141
Павло МУЛЯР ПОЛІЖАНРІВІСТЬ ЯК СТИЛЬОВА І СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА ОСНОВА ФОРТЕПІАННОЇ МУЗИКИ Ф. ШОПЕНА ТА ЇЇ ІНТЕРПРЕТАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	151
Роман НАБОКОВ, Ігор КОВАЛЬ, Андрій ЛЕБЕДЬ НАЦІОТВОРЧИЙ ВИМІР ФОРМУВАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА.....	157
Христина НАГОРНЯК, Володимир ЛУКАНЬ ПРОПОЗИЦІЯ ВВЕДЕННЯ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ТЕРМІНУ.....	163
Viktoriia NAZARENKO THE EVOLUTION OF MAKEUP AS A TOOL OF VISUAL IDENTITY IN MASS MEDIA.....	168
Станіслав НІДЗЕЛЬСЬКИЙ ЕТНОС І ЗВУК: СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДТВОРЕННЯ ФОЛЬКЛОРНОЇ ОБРАЗНОСТІ У ТВОРІ ВАЛЕРІЇ ВІНОГРАДОВОЇ «КОЛО» ДЛЯ АНСАМБЛЮ САКСОФОНІВ.....	175
Олексій НОСЕНКО ПРОСТОРОВЕ АУДІО НА СТРИМІНГОВИХ ПЛАТФОРМАХ ЯК НОВА ПАРАДИГМА ПРОСЛУХОВУВАННЯ МУЗИКИ.....	182
Iryna OBUKHOVSKA PHOTOGRAPHY AS A MEANS OF PRESERVING INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE AND ITS POPULARISATION.....	190
Марина ОСТРОВСЬКА, Ігор СІКАЛОВ, Ольга ЛАЧКО КУЛЬТУРНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	197

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Ольга ЗАГОРОДНЯ КОНЦЕПТИ «TECHNOLOGY», «INNOVATION», «ТЕХНОЛОГІЇ», «ІННОВАЦІЇ» В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ МОЛОДІ.....	204
Тамара КИРПИТА, Тетяна ДАВИДОВА, Світлана ЛЕВИЦЬКА АНАЛІЗ ING-КОНСТРУКЦІЙ У НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ.....	211
Наталія КОРОЛЬОВА, Анна ГРИМАЛЮК, Галина ХАРІВ ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СПІВЧУТТЯ У НІМЕЦЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ.....	219
Євгенія КОСТИК, Ірина ГОЛУБЄВА ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ І ЛЕКСИЧНА СЕМАНТИКА СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	225
Віта КРИВЧУН ТРАГІЧНА ДОЛЯ ВІРИ ІЛЬЧЕНКО – ОБЛИЧЧЯ ЕПОХИ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ 1927–1929 РОКІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ «ТИ» ОЛЕНИ ЗВИЧАЙНОЇ).....	231

Тетяна ЛЯХ ФАНТАЗІЙНИЙ СВІТ ЗБІРКИ МАЛОЇ ПРОЗИ НІЛА ГЕЙМАНА «ОБЕРЕЖНО ТРИГЕРИ!»: МЕТАФІЗИЧНИЙ ВИМІР БУТТЯ.....	239
Svitlana MAKUKHINA GAMIFICATION IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: CURRENT TRENDS.....	244
Юлія МАМАЙ ПАРАВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ НОМІНАЦІЇ КОНЦЕПТУ TRAUMA.....	249
Ніна МИХАЛЬЧУК ЕКСПРЕСІОНІСТСЬКІ ІНТЕНЦІЇ НОВЕЛІСТИКИ В. СТЕФАНИКА.....	255

ПЕДАГОГІКА

Наталія ДЯЧУК, Олександр ЯРЕМЧУК СУТНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ШКОЛІ.....	260
Tetiana ZHYTNIK CHANGES IN AESTHETIC CRITERIA AND THE INFLUENCE OF ART IN EDUCATION ON AESTHETIC EXPERIENCE AND CULTURAL VALUES OF TODAY.....	265
Вадим КАЛІНІН, Лариса КАЛІНІНА ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ 7–9 КЛАСІВ В КОНТЕКСТІ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВЧИТЕЛЯ.....	271
Альона КОРОЛЬ ПРОПЕДЕВТИКА МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ В СИСТЕМІ ЛОГОПЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	278
Віталій КУРИЛО, Олена КАРАМАН, Вікторія СТЕПАНЕНКО КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ГРОМАДЯН ЯК ЧИННИКА БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО НАСИЛЛЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ АГРЕСІЇ.....	284
Iryna KUTSENKO INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING MARITIME ENGLISH: VIRTUAL REALITY AND GAMIFICATION.....	290
Tetyana LYSENKOVA, Maryna TYKHONOVA INTERACTIVITY AND PERSONALIZATION EVOLU TION IN HIGHER EDUCATION.....	295
Світлана ЛОТОШНІКОВА, Ігор ШУТЕНКО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗРОБКИ МОВНИХ ТЕСТІВ У ВІЙСЬКОВОМУ КОНТЕКСТІ.....	301
Вікторія НІКУЛІНА ПРОБЛЕМА ІНТЕГРАЦІЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ФОРТЕПАННІЙ ПЕДАГОГІЦІ УКРАЇНИ...306	306
Наталія НОСОВЕЦЬ, Юрій МИСЛИВЕЦЬ, Віктор ПУТНІКОВ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	312
Марія ПОГОДІНА, Наталія ПУСТОВІТ, Марія ЗАБУДЬКО ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СЕРЕД ВІЙСЬКОВИХ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	318
Mykhailo PODOLIAK MAIN METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF VETERINARY STUDENTS.....	324

УДК 377.35:7.05:004.92

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-2-16>**Алла ЛІСОГОР,***orcid.org/0009-0003-3080-8131*

викладачка кафедри професійної освіти та дизайну
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) *lisohor.av@pdpri.edu.ua*

Тетяна ШТАЙНЕР,*orcid.org/0000-0001-6164-393X*

викладачка кафедри професійної освіти та дизайну
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) *sh_t_v@ukr.net*

Юлія СИЛЕНКО,*orcid.org/0000-0002-5535-176X*

старша викладачка кафедри мультимедійного дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна) *sylenko.yv@knuutd.edu.ua*

ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ДИЗАЙНУ

Метою статті є теоретичне обґрунтування значення комплексного (цілісного) підходу до дизайн-проектування у професійній підготовці майбутніх дизайнерів та визначення шляхів, що сприяють формуванню ключових професійних компетентностей в умовах міждисциплінарного освітнього середовища. У роботі застосовано низку методів: аналіз філософської, педагогічної та мистецтвознавчої літератури; порівняльний аналіз традиційного та комплексного проектування; систематизація форм і методів навчання у дизайн-освіті. У статті запропоноване кореляційне порівняння традиційного та комплексного (цілісного) проектування. Виявлено, що комплексне проєктне навчання забезпечує інтеграцію знань з різних галузей (технологій, культури, психології), активізує критичне мислення, сприяє формуванню ключових компетентностей (візуального, проєктного мислення, естетичної культури, здатності до командної роботи). Наголошується, що формування ключових компетентностей неможливе без створення відповідного освітнього середовища, у якому здобувач вищої освіти не лише набуває знань, а й активно застосовує їх у практичній діяльності. Викладено ефективні форми організації освітнього процесу: майстер-класи від провідних практиків галузі, розробку та реалізацію колаборації з бізнесом, творчі лабораторії, практикуми. Наголошується, що однією з ключових особливостей комплексного проектування є робота в міждисциплінарних командах. Розглянуто спектр видів завдань в умовах комплексного дизайн-проектування при професійній підготовці майбутнього дизайнера (багатокомпонентні кейси, колективні проєкти з розподілом ролей, індивідуальні проєкти (портфоліо-проєкт)). Окреслено нову роль викладача – фасилітатора, ментора й тьютора, що підтримує освітній процес на всіх його етапах. У висновках підкреслюється, що комплексний підхід є ефективною освітньою технологією, здатною не лише розвивати фахову майстерність, а й готувати здобувачів до сучасних викликів професійного середовища. Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням впливу *motion design* на якість професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

Ключові слова: професійна підготовка, дизайн-проектування, мультимедійний дизайн, мультимедійне проектування, міждисциплінарний підхід, освітній процес, інтегроване навчання, проєктно орієнтоване навчання.

Alla LISOHOR,

orcid.org/0009-0003-3080-8131

*Lecturer at the Professional Education and Design Department
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) lisohor.av@pdpu.edu.ua*

Tetiana SHTAINER,

orcid.org/0000-0001-6164-393X

*Lecturer at the Professional Education and Design Department
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) sh_t_v@ukr.net*

Yuliia SYLENKO,

orcid.org/0000-0002-5535-176X

*Senior Lecturer at the Department of Multimedia Design
Kyiv National University of Technologies and Design
(Kyiv, Ukraine) sylenko.yv@knuutd.edu.ua*

APPLICATION OF COMPREHENSIVE DESIGN PROJECTING IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS IN THE FIELD OF DESIGN

The aim of the article is to theoretically substantiate the significance of a comprehensive (holistic) approach to design project development in the professional training of future designers and to identify pathways that facilitate the formation of key professional competencies within an interdisciplinary educational environment. The study employs a range of methods: analysis of philosophical, pedagogical, and art history literature; comparative analysis of traditional and comprehensive design approaches; and systematization of teaching forms and methods in design education. The article offers a correlational comparison of traditional and comprehensive (holistic) project development. It has been found that comprehensive project-based learning ensures the integration of knowledge from various fields (technology, culture, psychology), stimulates critical thinking, and promotes the development of key competencies (visual and design thinking, aesthetic culture, and teamwork skills). It is emphasized that the formation of key competencies is impossible without the creation of a relevant educational environment in which higher education students not only acquire knowledge but also actively apply it in practical activities. The article outlines effective forms of organizing the educational process: master classes by leading industry practitioners, development and implementation of business collaborations, creative laboratories, and practicum-based training. It is stressed that one of the key features of comprehensive project development is work within interdisciplinary teams. A wide range of task types used in comprehensive design project development during the professional training of future designers is explored (multi-component cases, collaborative projects with role distribution, individual portfolio projects). A new role for the educator is defined – as a facilitator, mentor, and tutor who supports the educational process at all its stages. The conclusions emphasize that the comprehensive approach is an effective educational technology capable of not only developing professional skills but also preparing students for the modern challenges of the professional environment. Future research perspectives are associated with studying the impact of motion design on the quality of professional training of future designers.

Key words: *professional training, design project development, multimedia design, multimedia project development, interdisciplinary approach, educational process, integrated learning, project-based learning.*

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві зростає роль візуалізації комунікацій та відбувається зростання міждисциплінарних зв'язків, відповідно що зумовлює потребу у фахівцях, що здатні системно, креативно та критично мислити. Особливо це стосується сфери дизайну, що вимагає здатності до комплексного переосмислення завдань, аналітичного підходу, стратегічного мислення та роботи у команді. Відповідно, у цьому аспекті, комплексне дизайн-проектування є ефективним інструментом освітнього впливу, що здатне формувати у здобувачів вищої освіти цілісне бачення проєктної діяльності, здійснювати інтеграцію знань із

різних дисциплін та розвивати відповідно свої професійні компетентності відповідно до вимог ринку праці. Відповідно, актуальність даного дослідження зумовлено низкою чинників, по-перше, потребою в оновленні освітніх підходів до професійної підготовки майбутніх дизайнерів, де проєктна діяльність є основною практики; по-друге, обумовлюється необхідність формування міждисциплінарних компетентностей, що дозволяють поєднувати технічне, естетичне, соціальне та економічне в межах одного проєкту; по-третє, поява сучасних цифрових технологій та програмних засобів, що надають можливість реалізовувати багаторівневі дизайн-проєкти

вже на етапі навчання; по-четверте, зростання ролі практико орієнтованих технологій та підходів до навчання, де здобувачі вищої освіти залучаються до проєктної діяльності, що максимально наближені до професійного середовища. Таким чином, вивчення можливостей і підходів до впровадження комплексного дизайн-проектування в освітній процес є вкрай важливим як для оновлення освітніх практик, так і для підвищення якості професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

Аналіз останніх публікацій та досліджень показує, що Борисова Т., Кондель В., Орлова Н. наголошують на акценті історичних витоках та еволюції методів проектування. У дослідженні визначено, що комплексність у проектуванні базується на інтеграції наукових підходів, що дозволяє забезпечити глибше розуміння предметного поля (Борисова та ін., 2025). Пасько О., Бондаренко Н., Кирієнко М. розглядають дизайн-проектування як професійну компетенцію, що має бути сформована ще в процесі навчання. Дослідження містить приклади інтеграції мультимедійних інструментів, що важливо для комплексного підходу (Пасько та ін., 2024). Самойленко О.А., Міршук О.Є., Силенко Ю.В. здійснюють аргументацію щодо гнучкості та відкритості освітніх програм, що дозволяє впроваджувати комплексні підходи та уможливує підтримку інституційного аспекту упровадження комплексного дизайн-проектування (Самойленко та ін., 2023). Антоненко І.В. окреслює педагогічну модель онлайн-викладання дизайн-проектування, де представлено модель оптимізації онлайн-викладання, включаючи елементи інтерактивності, етапності та візуалізації. Зокрема створено передумови до впровадження комплексного проектування через цифрові інструменти (Антоненко, 2022). Оршанський Л. окреслює вимоги до професійної підготовки дизайнерів у ЗВО та окреслено систему компетентностей, яку слід формувати у майбутніх фахівців (Оршанський, 2020). Шевченко А.І. описує результати навчання, пов'язані з художньо-проектною підготовкою, зокрема визначено елементи комплексності розглядаються через міждисциплінарні зв'язки (Шевченко, 2017; Shevchenko, 2017). Григорова Л.С. дає приклади використання цифрових інструментів у проєктній діяльності (Григорова, 2021). Bliznyuk M., Debre O. окреслюють системний підхід до формування методичного супроводу проєктної діяльності (Bliznyuk, Debre, 2022). Штайнер Т., Лісогор А., Силенко Ю. описують практичні приклади мультимедійних засобів як інструментів проектування, що сприяє формуванню інтегративного мислення, що є ключовим для комплексного підходу (Штайнер та ін., 2025). Шаповал А.Г.,

Силенко Ю.В., Іванова М.С. докладно окреслюють базові принципи комплексного проектування мультимедійних об'єктів, що включає методологію, дидактику, інструментарій (Шаповал та ін., 2025).

Мета статті – теоретично обґрунтувати значення комплексного (цілісного) підходу до дизайн-проектування у професійній підготовці майбутніх дизайнерів та визначити шляхи, що сприяють формуванню ключових професійних компетентностей в умовах міждисциплінарного освітнього середовища. **Завдання дослідження:** 1) дослідити історичні, філософські та педагогічні основи проєктного навчання в дизайні; 2) розкрити сутність комплексного (цілісного) дизайн-проектування як методу формування ключових професійних компетентностей; 3) проаналізувати форми організації освітнього процесу з елементами міждисциплінарного навчання у сфері дизайну. **Методами дослідження** визначено: аналіз філософської, педагогічної та мистецтвознавчої літератури; порівняльний аналіз традиційного та комплексного проектування; систематизація форм і методів навчання у дизайн-освіті.

Виклад основного матеріалу. Ідея навчання через проєкти має глибокі історичні корені. Ще в античності Сократ використовував метод діалогу для стимулювання мислення. У XX ст. Дж. Дьюї та М. Монтессорі акцентували увагу на навчанні через реальний досвід, що стало основою для сучасного проєктного навчання. Вони вважали, що навчання повинно бути активним, дослідницьким і пов'язаним із реальним життям. Ці ідеї були розвинені В. Кілпатріком, який запропонував чотири етапи проєкту: визначення мети, планування, виконання та оцінка (Данильян, 2013).

Дизайн розглядається як синтетична діяльність, що поєднує аналітичне мислення, інтуїцію та творчість. Процес дизайну включає інтеграцію різноманітних знань і навичок для вирішення складних проблем. Це вимагає від дизайнера здатності до абстрактного мислення, емпатії та критичного аналізу. Синтез у дизайні полягає в поєднанні різних елементів для створення цілісного рішення, що відповідає функціональним, естетичним та етичним вимогам.

Слід зазначити, що сучасний дизайн вимагає міждисциплінарного підходу, що поєднує знання з архітектури, інформаційних технологій, психології та культурології. Наприклад, в архітектурній освіті використовується міждисциплінарне мислення для розвитку креативності та інноваційності. Інтеграція ІТ дозволяє дизайнерам створювати цифрові прототипи та використовувати новітні технології у своїй роботі. Психологія допомагає розуміти

потреби користувачів та створювати дизайни, що відповідають їх очікуванням. Культурологія забезпечує розуміння культурного контексту та символіки, що важливо для створення релевантних та етичних дизайнів (Kim, 2023).

Відповідно, проаналізувавши різні погляди дослідників можемо виділити кореляційне порівняння традиційного проектування та комплексного (цілісного) (табл. 1).

Таблиця 1

Кореляційне порівняння традиційного та комплексного (цілісного) проектування

Критерій: підхід до проблеми	- Традиційне проектування: лінійний, зосереджений на окремих аспектах - Комплексне проектування: системний, інтегрує всі аспекти проблеми
Критерій: командна робота	- Традиційне проектування: обмежена, часто індивідуальна робота - Комплексне проектування: активна співпраця між різними фахівцями
Критерій: орієнтація на користувача	- Традиційне проектування: обмежена увага до потреб користувача - Комплексне проектування: центрованість на користувачі та його досвід
Критерій: гнучкість та адаптивність	- Традиційне проектування: менш гнучке, складно адаптувати до змін - Комплексне проектування: висока гнучкість, швидка адаптація до нових вимог
Критерій: інтеграція технологій	- Традиційне проектування: обмежене використання сучасних технологій - Комплексне проектування: активне використання новітніх технологій та інструментів

Таким чином, комплексне (цілісне) дизайн-проектування значно перевершує традиційний підхід за критеріями гнучкості, адаптивності, орієнтації на користувача та міждисциплінарності, адже не лише дозволяє розв'язувати складні професійні задачі, але й формує у здобувачів вищої освіти набір важливих компетентностей, які є критично значущими у професійній діяльності сучасного дизайнера.

Застосування комплексного підходу в освітньому процесі забезпечує розвиток не лише фахових знань, а й глибших когнітивних, комунікативних та організаційних умінь, що відповідають сучасним вимогам ринку праці. Особливої актуальності набуває формування ключових професійних компетентностей, таких як: *візуальне мислення*, що дозволяє ефективно сприймати, інтерпретувати та візуалізувати інформацію; *проектне мислення*, орієнтоване на вирішення проблем через дизайн; *здатність до інтеграції знань з різних галузей* (технології, мистецтво, культура, психологія тощо); *естетична культура*, яка проявляється у здатності до створення візуально збалансованих та емоційно значущих рішень; *командна робота та управління проектами*, що особливо важливо у міждисциплінарному середовищі.

Ці компетентності формуються саме через залучення здобувачів вищої освіти до реальних або наближених до реальності дизайн-завдань, що мають практичну значущість і вимагають креатив-

ного підходу, відповідальності, а також здатності ефективно співпрацювати в команді.

Формування ключових компетентностей неможливе без створення відповідного освітнього середовища, у якому здобувач вищої освіти не лише набуває знань, а й активно застосовує їх у практичній діяльності. У цьому контексті особливої важливості набуває організація освітнього процесу з використанням елементів комплексного дизайн-проектування, що передбачає включення студентів у повний цикл створення креативного продукту: від ідеї – до реалізації.

Розглянемо особливості організації освітнього процесу з елементами комплексного проектування. Так, формами навчання можуть виступати *майстер-класи від провідних практиків галузі* (наприклад, з 3D-моделювання персонажів або створення інтерактивних UI-прототипів); *розробку та реалізацію колаборації з бізнесом*, коли здобувачі вищої освіти розробляють рекламні анімації, айдентичу або мультимедійні презентації для реальних клієнтів (наприклад, створення відеозаставки для соціального проєкту або стартапу); *творчі лабораторії*, як інтегроване середовище для експериментів з AR/VR, motion design чи геймдизайну; *практикуми*, з розробки відеоконтенту, анімаційної інфографіки, генеративного дизайну тощо.

Задля ефективного реалізації зазначених форм навчання, слід звернути увагу на роль викладача, адже викладач у таких умовах виступає не просто джерелом знань, а фасилітатором, модератором та тьютором освітнього процесу (Vyshkivska et al., 2024), який: координує командну взаємодію; надає менторську, тьюторську підтримку на кожному етапі проєкту; створює умови для творчої свободи, водночас забезпечуючи дотримання структури та дедлайнів. Наприклад, у міні курсі «Мультимедійний сторітелінг» викладач допомагає командам здобувачів вищої освіти пройти шлях від сценарного задуму до монтажу короткометражного анімаційного ролика, орієнтуючи їх на актуальні соціальні теми.

Однією з ключових особливостей комплексного проектування є робота в міждисциплінарних командах. У межах освітніх компонентів це можуть бути команди, що об'єднують: графічних дизайнерів (візуальне оформлення, композиція, кольори), ілюстраторів (створення персонажів, бекграундів), мультимедійних дизайнерів (анімація, інтерактив, розробка додатків або презентацій). Наприклад, у проєкті «Віртуальна екскурсія українською культурною спадщиною» команда студентів створює віртуальну 3D-прогулянку музеєм із доповненими персонажами – гідами в етнічному стилі.

Розглянемо спектр видів завдань в умовах комплексного дизайн-проектування при професійній підготовці майбутнього дизайнера. **Багатокомпонентні кейси.** Наприклад, кейс «Digital Identity для локального бренду», де здобувачі освіти розробляють повний мультимедійний комплекс айдентики для малого бізнесу або соціального ініціативного проекту. Завдання включає: створення логотипу та бренд-мануалу; розробку рекламної відеоанімації (наприклад, в After Effects); створення AR-компоненту через Spark AR Studio або Adobe Aero (візуалізація продукту в реальному просторі).

Колективні проекти з розподілом ролей. До прикладу проект «Мультимедійний лонгрід: “Культурний код міста”». Сутність завдання полягає у тому, що здобувачі освіти в команді створюють інтерактивну мультимедійну статтю з використанням відео, ілюстрацій, графіки та інтерактиву (Tilda, Readymag, Adobe XD): контент створює група копірайтерів і культурологів; ілюстратори створюють візуальні образи (у Figma / Illustrator); аніматори перетворюють статичні елементи у динамічні ролики; медіа-програмісти забезпечують інтерактивність (слайдери, інтерактивна карта). Доцільність полягає у тому, що студенти вчаться працювати в команді як у справжній дизайн-студії; опановують проектне мислення, комунікацію, розподіл відповідальності; підвищується залучення за рахунок спільного результату.

Індивідуальні проекти (портфоліо-проект). До прикладу «Дизайн-серія: “Мій візуальний

світ”», де суть завдання полягає у тому, що студент створює тематичну серію афіш, постерів або digital-ілюстрацій з інтерактивними елементами. Наприклад серія постерів до кінофестивалю з вбудованими QR-кодами; постери, які оживають у додатку Artivive; авторські ілюстрації, інтегровані у мобільний застосунок (UI-концепція). Таке завдання сприяє глибокому самовираженню студента через дизайн; дає можливість продемонструвати креативність та володіння інструментами; дозволяє сформувати основу для портфоліо.

Висновки. Відтак, комплексне (цілісне) проектування забезпечує більш глибоке залучення студентів до процесу навчання, сприяє розвитку критичного мислення, креативності та професійної відповідальності. Формування ключових професійних компетентностей (візуальне, проектне мислення, міждисциплінарна інтеграція, командна робота) відбувається ефективно за умови створення практично орієнтованого освітнього середовища. Встановлено, що важливою умовою успішного застосування комплексного підходу є оновлення ролі викладача – від транслятора знань до модератора, фасилітатора та тьютора. Визначено типологію освітніх завдань, яка охоплює індивідуальні, групові та міждисциплінарні проекти, орієнтовані на реальні професійні виклики.

Перспективами подальших досліджень є вивчення впливу motion design на якість професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко І.В. Педагогічна модель для оптимального онлайн-викладання дизайн-проектування. *Current challenges, trends and transformations. International Science Group*. 2022. С. 402–405. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/21201/3/58.pdf> (дата звернення: 24.04.2025).
2. Борисова Т., Кондель В., Орлова Н. Історико-науковий підхід до комплексного проектування дизайн-об'єктів у навчальній діяльності студентів. *Молодь і ринок*, вип. 2 (234), 2025. С. 101–106. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322198> (дата звернення: 24.04.2025).
3. Григорова Л. С. Використання комп'ютерних технологій у підготовці майбутніх дизайнерів одягу до проектно-дослідницької діяльності. *Актуальні проблеми сучасного дизайну : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.*, Київ, 22 квіт. 2021 р. / Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. Київ : КНУТД, 2021. Т. 2. С. 324–327. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/6131> (дата звернення: 24.04.2025).
4. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2013. 432 с.
5. Оршанський Л. Сучасні вимоги й особливості професійної підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*. 2020. Вип. 15. С. 43–56. URL: <https://doi.org/10.37041/2410-4434-2020-15-3> (дата звернення: 24.04.2025).
6. Пасько О. М., Бондаренко Н. А., Кирієнко М. І. Теоретичні основи використання мультимедійного проектування в професійній діяльності фахівця з дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2024. № 74, том 2. С. 250–272.
7. Самойленко О.А., Міршук О.Є., Силенко Ю.В. Професійно-педагогічна підготовка фахівця у контексті сучасних реалій відкритого освітньо-наукового простору ЗВО. *Молодь і ринок*, № 5 (213). 2023. С. 83–89. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282838> (дата звернення: 24.04.2025).
8. Шаповал А.Г., Силенко Ю.В., Іванова М.С. Теоретико-методологічні засади проектування об'єктів мультимедійного дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжсуб'єктивський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск № 83 том 3, 2025 р. С. 118–123. ISSN 2308-4855 (Print), ISSN 2308-4863 (Online). URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-3-17> (дата звернення: 24.04.2025).
9. Шевченко А.І. Результати навчання майбутніх педагогів-дизайнерів, з метою підготовки їх до художньо-проектної діяльності. *Наукові записки. Кіровоградський : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка*, 2017. Вип. 11. Ч. 3. С. 170–173. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/NZ-PMFMTO/article/view/1228> (дата звернення: 24.04.2025).

10. Штайнер Т., Лісогор А., Силенко Ю. Професійно-практична підготовка дизайнерів: формування креативного мислення та візуальної грамотності засобами мультимедійних технологій. *Молодь і ринок*, вип. 1/233, 2025. С. 163–167. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322714> (дата звернення: 24.04.2025).
11. Bliznyuk M., Debre O. Методичні аспекти дизайн-проектування в технологічній освіті майбутніх учителів. *Українська професійна освіта=Ukrainian Professional Education*, (11), 2022. С. 29–39. URL: <https://doi.org/10.3398/2519-8254.2022.11.275536> (дата звернення: 24.04.2025).
12. Kim J. (Ed.). *Interdisciplinary Design Thinking in Architecture Education* (1st ed.). Routledge. 2023. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003296355> (дата звернення: 24.04.2025).
13. Shevchenko A. Pedagogical model training process for future designers to Art Design. In S. I. Drobyazko (Ed.). *Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles Taunton*: Aspekt Publishing of Budget Printing Center. 2017. P.p. 491–494. URL: <http://dx.doi.org/10.15587/2519-4984.2018.126193> (дата звернення: 24.04.2025).
14. Vyshkivska V., Sylenko Y., Shykyrynska O., Myroshnychenko V., Shevchenko V., Kozlov Y. Tutoring as a Means of Individualizing the Educational Process: an Experimental Study. *Proceedings of the International Scientific Conference "Society, Integration, Education - SIE2024"*, Rezekne Academy of Technologies, Rezekne, LV (24–25 May 2024), 1, 2024. p.p. 285–295. URL: <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7924> (дата звернення: 24.04.2025).

REFERENCES

1. Antonenko I.V. (2022) Pedagogical model for optimal online design teaching. *Current challenges, trends and transformations. International Science Group*, 402–405. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/21201/3/58.pdf> [in Ukrainian].
2. Borysova T., Kondel V., Orlova N. (2025) Istoryko-naukovy pidkhid do kompleksnoho projektuvannia dyzain-obiektiv u navchalnii diialnosti studentiv [Historical and scientific approach to the complex design of design objects in students' educational activities]. *Youth and the market*, 2 (234), 101–106. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.32198> [in Ukrainian].
3. Hryhorova L. S. (2021) Vykorystannia kompiuternykh tekhnolohii u pidhotovtsi maibutnykh dyzaineriv odiahu do projekto-doslidnytskoi diialnosti [Using computer technologies in training future clothing designers for design and research activities]. *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu : materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf.*, Kyiv, 22 kvit. 2021 r. / Kyiv. nats. un-t tekhnolohii ta dyzainu. Kyiv : KNUTD, 2, 324–327. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/6131> [in Ukrainian].
4. Danylian O. H. (2013) *Filosofia : pidruchnyk* / O. H. Danylian, O. P. Dzoban. Kharkiv : Pravo, 432 p. [in Ukrainian].
5. Orshanskyi L. (2020) Suchasni vymohy y osoblyvosti profesiinoi pidhotovky maibutnykh dyzaineriv u zakladakh vyshchoi osvity [Modern requirements and features of professional training of future designers in higher education institutions]. *Mystetska osvita: zmist, tekhnolohii, menedzhment*, 15, 43–56. URL: <https://doi.org/10.37041/2410-4434-2020-15-3> [in Ukrainian].
6. Pasko O. M., Bondarenko N. A., Kyriienko M. I. (2024) Teoretychni osnovy vykorystannia multymediinoho projektuvannia v profesiinii diialnosti fakhivtsia z dyzainu [Theoretical foundations of the use of multimedia design in the professional activities of a design specialist]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Drohobych, 74, 2, 250–272. [in Ukrainian].
7. Samoilenko O.A., Mirshuk O.Ie., Sylenko Yu.V. (2023) Profesiino-pedahohichna pidhotovka fakhivtsia u konteksti suchasnykh realii vidkrytoho osvithno-naukovoho prostoru ZVO [Professional and pedagogical training of a specialist in the context of modern realities of the open educational and scientific space of higher education institutions]. *Molod i rynek*, 5 (213), 83–89. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282838> [in Ukrainian].
8. Shapoval A.H., Sylenko Yu.V., Ivanova M.S. (2025) Teoretyko-metodolohichni zasady projektuvannia obiektiv multymediinoho dyzainu [Theoretical and methodological principles of designing multimedia design objects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskiy zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 83, 3, 118–123. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-3-17> [in Ukrainian].
9. Shevchenko A.I. (2017) Rezultaty navchannia maibutnykh pedahohiv-dyzaineriv, z metoiu pidhotovky yikh do khudozhno-proektnoi diialnosti [Results of training future teachers-designers, with the aim of preparing them for artistic and design activities]. *Naukovi zapysky. Kropyvnytskyi : RVV KDPU im. V. Vynnychenka*, 11, 3, 170–173. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/NZ-PMFMT0/article/view/1228> [in Ukrainian].
10. Shtainer T., Lisohor A., Sylenko Yu. (2025) Profesiino-praktychna pidhotovka dyzaineriv: formuvannia kreatyvnoho myslennia ta vizualnoi hramotnosti zasobamy multymediinykh tekhnolohii [Professional and practical training of designers: formation of creative thinking and visual literacy using multimedia technologies]. *Molod i rynek*, 1/233, 163–167. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322714> [in Ukrainian].
11. Bliznyuk M., Debre O. (2022) Metodichni aspekty dyzain-proiektuvannia v tekhnolohichnii osviti maibutnykh uchyteliv [Methodological aspects of design in technological education of future teachers]. *Ukrainian Professional Education*, (11), 29–39. URL: <https://doi.org/10.3398/2519-8254.2022.11.275536> [in Ukrainian].
12. Kim J. (Ed.). (2023) *Interdisciplinary Design Thinking in Architecture Education* (1st ed.). Routledge. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003296355>
13. Shevchenko A. (2017) Pedagogical model training process for future designers to Art Design. In S. I. Drobyazko (Ed.). *Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles Taunton*: Aspekt Publishing of Budget Printing Center, 491–494. URL: <http://dx.doi.org/10.15587/2519-4984.2018.126193>
14. Vyshkivska V., Sylenko Y., Shykyrynska O., Myroshnychenko V., Shevchenko V., Kozlov Y. Tutoring as a Means of Individualizing the Educational Process: an Experimental Study. *Proceedings of the International Scientific Conference "Society, Integration, Education - SIE2024"*, Rezekne Academy of Technologies, Rezekne, LV (24–25 May 2024), 1, 2024. 285–295. URL: <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7924>